

УДК 338.49

**ОСОБЛИВОСТІ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ СОЦІАЛЬНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ
У РЕГІОНІ**

О.М. Шубалий

Луцкий национальный технический университет, shubalyi@ukr.net

Розвиток соціальної інфраструктури має важливе значення для забезпечення стабільного зростання рівня соціально-економічного розвитку того чи іншого регіону в період проведення систем-

них реформ в усіх ланках господарського комплексу. Важливо, щоб акцент у цих дослідженнях був зроблений на пошуку проблемних моментів в певних ланках соціальної інфраструктури, що дало б змогу обґрунтувати конкретні заходи щодо її подальшого розвитку по найбільш важливих напрямках економічної діяльності в межах окремого регіону.

Дослідженням інфраструктури займається ряд провідних вчених, кожен з яких вкладає власне бачення її структури. На основі вивчених думок пропонуємо розглядати соціальну інфраструктуру, як сукупність установ та організацій націлених на покращення життя суспільства в цілому, незалежно від їх матеріального становища.

Соціальна інфраструктура на наш погляд має бути представлена низкою суб'єктів, які забезпечують подальший соціально-економічний розвиток суспільства. Соціальна інфраструктура регіону відображає його соціально-економічний розвиток.

Розвиток соціальної інфраструктури регіону повинен сприяти досягненню стандартів рівня і якості життя розвинених європейських держав, середовища проживання на основі створення високоєфективної соціально орієнтованої ринкової економіки, сприйнятливої до науково-технічного прогресу, до постійно мінливих суспільних і особистих потреб людини.

Можна виділити багато факторів, які мають безпосередній вплив на формування соціальної інфраструктури. Зокрема, політичні фактори також мають значення для розвитку соціальної інфраструктури, оскільки охоплюють соціально-політичні аспекти життя населення. Адже на даний час суспільство є заручниками тих чи інших політичних поглядів на подальший соціально-економічний розвиток країни.

Отже, поняття «соціальна інфраструктура» передбачає врахування всіх аспектів життєдіяльності суспільства, які повинні базуватися на принципі покращенні рівня життя населення, що дозволить досить швидкими темпами інтегруватися у світове співтовариство, де основна увага зосереджена на суспільному добробуті.

Інформаційною базою дослідження стали наукові періодичні видання, посібники, підручники, монографії, нормативно-правові акти, інформація з мережі Інтернет, статистичні дані Головного управління статистики у Волинській області, Волинського обласного центру зайнятості [1-3].

На початковому етапі аналізу вивчено розвиток інфраструктури у сферах освіти, охорони здоров'я та культури.

Аналіз зміни показників розвитку інфраструктури шкільної та вищої освіти за видами навчання у Волинській області за 1990-2018 рр. показує, що загалом спостерігається тенденція до зменшення кількості закладів середньої освіти. Також спостерігається тенденція до зменшення як загальної кількості учнів в усіх закладах, так і їх кількості у розрахунку на 10 тис осіб населення.

Аналіз зміни показників розвитку інфраструктури сфери охорони здоров'я у Волинській області за 1990-2018 рр. (на кінець року) показує, що зросла кількість лікарських амбулаторно-поліклінічних закладів – на 66,4%, а їх планова ємкість – на 30,0% щодо кількості відвідувань та на 34,3% у розрахунку на 10 тис населення. Як негатив можна відмітити зменшення кількості фельдшерсько-акушерських пунктів на 12,3% у 2018 році до 742 од.

Аналіз зміни основних показників розвитку інфраструктури закладів культури у Волинській області свідчить, що кількість глядачів на виставах за рік мала тенденцію до зменшення, тоді як кількість слухачів концертів за рік зменшилася ще в більшому розмірі. Ще більша негативна динаміка спостерігалася щодо зменшення кількості глядачів на сеансах. Все це свідчить про зменшення інтенсивності використання об'єктів інфраструктури у сфері культури в регіоні.

Проведено аналіз зміни кількості дитячих закладів оздоровлення та відпочинку, які працювали влітку та зміни кількості спортивних споруд у Волинській області, який свідчить, що загальна кількість дитячих закладів оздоровлення та відпочинку протягом аналізованого періоду зменшилася. З іншого боку, інфраструктура спортивних шкіл у регіоні є доволі незною.

Аналіз зміни житлової інфраструктури у Волинській області за 1990-2018 рр. (тис.м² загальної площі) показав, що частка міського житлового фонду збільшилася з 42,8% у 1990 році до 46,2% у 2018 році. Надалі така тенденція продовжиться, адже спостерігається зменшення частки населення, яке проживає у сільській місцевості.

Аналіз зміни основних показників розвитку транспортної інфраструктури у Волинській області за 1990-2018 рр. свідчить, що загалом можна негативно оцінити рівень розвитку та використання транспортної інфраструктури регіону, особливо це стосується зменшення кількості перевезених вантажів та кількості перевезених (відправлених) пасажирів.

В якості ключових напрямків розвитку соціальної інфраструктури регіону можна запропонувати: 1. Демографія, 2. Охорона здоров'я, 3. Дошкільна освіта, 4. Соціальне забезпечення, 5. Зай-

нятість населення, 6. Житлово-комунальне господарство, 7. Залучення малого і середнього бізнесу в соціальну сферу регіону.

Можна виділити та обґрунтувати багато основних планових індикаторів розвитку соціальної інфраструктури у регіоні, на основі оцінки яких буде робитися висновок про виконання концепції розвитку соціальної інфраструктури регіону.

Запропоновано блоки методики (рис.), яка містить порядок відбору найбільш важливих проєктів розвитку соціальної інфраструктури, що реалізуються в регіоні з використанням бюджетних коштів і приватного капіталу.

Отже, забезпечення сталого розвитку Волинської області можна досягти за рахунок розвитку соціальної інфраструктури за допомогою координації і узгодження на всіх рівнях дій влади, бізнесу, населення.

Список использованных источников:

1. Волинь-2018: статистичний щорічник / За ред. В.Ю. Науменка. Луцьк: Головне управління статистики у Волинській області, 2019. 458 с.
2. Волинський обласний центр зайнятості: офіційний веб-сайт. URL: <http://www.dcz.gov.ua/vol/control/uk/index>.
3. Головне управління статистики у Волинській області: офіційний веб-сайт. URL: <http://www.lutsk.ukrstat.gov.ua>.